

REBO - bærekraftig oppgradering av boligblokker

Noen tanker rundt

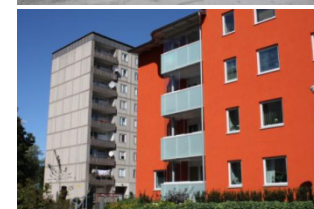
Helheten og hva som må til

Trine Dyrstad Pettersen

Forskningsjef SINTEF Byggforsk

Hvordan oppsummere norske leilighetsbygg?

- 23 % av alle boliger er i leilighetsbygg
 - Vel 500.000 leiligheter
- De fleste er privateid
 - Større eller mindre borettslag/andeleier
- Mange spennende/utfordrende variasjoner i forhold til
 - Eierstruktur
 - Størrelse
 - Leilighetssammensetning
 - Beboersammensetning
 - Teknisk standard
 - Etc

Felles for alle boliger

- Hjemmet til noen – en eller flere i hver leilighet
- Skal gi trygghet til de som bor der – både inne i leiligheten og området rundt
- Tilpasset/egnet for de som bor der
 - Fysisk og psykisk
 - Godt inneklima og forutsigbare utgifter
- En god investering – for noen

- Målet bør være at vi alle skal være stolte av hjemmet sitt

Området - viktig i forhold til oppgradering

- Viktig for omdømmet
 - Noen vil og kan investere
- Viktig for trivsel
 - Trygghet, blir boende
- Viktig for økonomien
 - Verdi på bolig

- Alle viktige forhold for å få til god oppgradering

Energieffektiv og universelt utformet oppgradering

- En utfordrende kombinasjon

Energi

- Forutsigbare driftskostnader
- Gode innelima/komfort
- Redusere lokale og globale utslipp

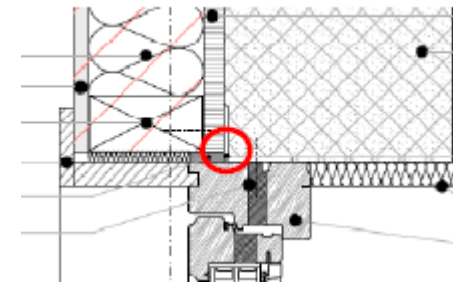
Universell utforming

- Legge til rette for enten allerede eks. behov eller potensielle mulige behov: små barn, knekt fot, svimmelhet, dårlig syn, rullestol
- Flere "frivillig" krevende eldre
- Eldrebølge: flere må bo hjemme lengere

**Jeg vil bo hjemme
så lenge jeg kan**

Vi er på riktig vei – men ikke helt i mål

- God rådgiverforståelse
- Brukerinvolvering
 - avhengig av eierstruktur
- Gode økonomiske rammer
 - Forenkler prosessen
- Gode eksempler på løsninger: uu-oppgraderinger
 - Detaljer, planløsning og områdeutvikling
- Gode tekniske løsninger: energieffektiviseringer
 - Nye og eksisterende løsninger, byggeprosess
- Gode kombinasjonsløsninger
 - Pilotbygg
- Riktige virkemidler, entreprisemodeller, arbeidsprosesser

Flere gode eksempler med god uu og ee?

- Gode løsninger er smittsomt

- Derfor viktig med flere gode forbildeprosjekter – og da gjerne lokalt
- Viktig med evaluering underveis – slik at de gode løsningene videreføres, og man unngår de mindre gode løsningene

Takk for meg